

انواع لباس

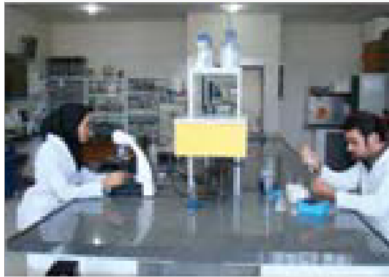
گروه‌ها، فعالیت‌های اجتماعی و انواع لباس

به این عکس‌ها توجه کنید. هر یک از این لباس‌ها، کدام گروه اجتماعی یا شغلی یا کدام فعالیت‌ها یا مراسم را نشان می‌دهد؟

گروه اجتماعی

گروه شغلی

آیا تاکنون دقت کرده‌اید که مادر در موقعیت‌های مختلف، لباس‌های مختلفی به تن می‌کنیم؟ برای مثال لباس منزل ما با لباس مدرسه و با لباسی که در مهمانی می‌پوشیم، فرق دارد. وقتی می‌خواهیم ورزش کنیم از لباس‌های ورزشی یا لباس‌های راحت استفاده می‌کنیم. بعضی از لباس‌ها را نیز در مراسم مختلف اجتماعی می‌پوشیم؛ برای مثال در مراسم عزاداری برای حضرت اباعبدالله امام حسین (ع) لباس سیاه بر تن می‌کنیم.

گروه‌های مختلف اجتماعی و شغلی نیز لباس‌های بخصوصی به تن می‌کنند. لباس‌های این گروه‌ها بسته به کار و نقش آنها در اجتماع، متفاوت است. ما می‌توانیم از روی لباس این گروه‌ها پی ببریم که شغل و حرفه‌ی این افراد چیست یا چه خدمتی به اجتماع می‌کنند.

همفکری کنید و به جز مواردی که در تصویرها می‌بینید، سه گروه اجتماعی یا شغلی دیگر نام ببرید که لباس مخصوصی به تن می‌کنند و بگویید لباس‌های هر گروه چه ویژگی‌هایی دارد.

آب و هوا و انواع لباس

در فصل‌های مختلف سال نیز لباس‌های ما متفاوت است. در زمستان بیشتر چه نوع لباس‌هایی می‌پوشیم؟ پوشاک ما در تابستان و زمستان چه تفاوت‌هایی با هم دارد؟ چرا در زمستان بیشتر از رنگ‌های تیره و در تابستان از رنگ‌های روشن استفاده می‌کنیم؟ پوشاک مردم در نواحی مختلف آب و هوایی از نظر شکل، جنس و رنگ با هم فرق می‌کند. در سال‌های گذشته خواندید که در کشور عزیز و پهناورمان ایران، تنوع آب‌وهوایی وجود دارد؛ یعنی نوع آب و هوا در همه جا یکسان نیست. در بعضی جاها آب و هوا گرم و خشک، در بعضی جاها سرد، در بعضی مکان‌ها گرم و مرطوب و در بعضی نواحی معتدل است. به این عکس‌ها توجه کنید. آیا می‌توانید با توجه به نوع پوشاک، حدس بزنید که آب‌وهوای ناحیه‌ای که این افراد در آن زندگی می‌کنند، چگونه است؟

▲ در کرانه‌ی دریای خزر، زنان قاسم‌آبادی، دامن‌های بلند می‌پوشند که تا روی کفش می‌افتد و با نوارهای رنگی تزیین شده است. پهنای دامن گاه بیش از ده متر است.

▲ لباس مرد گُرد

▲ مجسمه‌ی لباس محلی در موزه‌ی مردم‌شناسی

لباس‌های محلی

در کشور پهناور ما اقوام مختلفی مانند فارس، ترک، لر، گیلک، کرد، بلوچ و... زندگی می‌کنند. هر یک از این اقوام لباس‌های مخصوص به خود دارند.

لباس‌های محلی اقوام ایرانی بسیار زیبا است. البته این لباس‌ها در گذشته بیشتر مورد استفاده قرار می‌گرفته است به طوری که در قدیم هر کس از روی شکل لباس فرد دیگر می‌توانست حدس بزند که او اهل کدام منطقه‌ی ایران است. امروزه لباس‌های محلی اغلب در مراسم یا جشن‌های خاص پوشیده می‌شوند. این عکس‌ها، چند نمونه از لباس‌های محلی اقوام مختلف را نشان می‌دهد.

اگر روزی سری به یک «موزه‌ی مردم‌شناسی» بزنید در آنجا می‌توانید انواع لباس‌های محلی را مشاهده کنید.

▲ لباس مرد بلوچ

▲ لباس محلی مردم ترکمن

فعالیت ۲

شما در کدام استان زندگی می‌کنید؟ از بزرگ‌ترها درباره‌ی لباس محلی استان خودتان پرس و جو کنید و بگویید لباس مردان و زنان چه ویژگی‌هایی دارد؟ اگر لباس محلی استان خود یا عکس آن را دارید به کلاس بیاورید.

فعالیت ۳

به نظر شما چرا لباس‌های محلی را در موزه‌ی مردم‌شناسی حفظ و نگهداری می‌کنند؟

مجسمه‌ی مرد اشکانی با کلاه و شلوار گشاد تاروی پا

طرحی از پیراهن‌های زنان در دوره‌ی اشکانی

لباس مردان در دوره‌ی هخامنشی

لباس زنان در دوره‌ی قاجار

لباس مردان در دوره‌ی صفویه

تصویر مردی با کلاه نادری

پوشاک ایرانیان در گذشته

در دوره‌های مختلف تاریخی، پوشاک مردم تغییراتی کرده است. البته در زمان‌های گذشته نیز گروه‌های مختلف اجتماعی مانند شاهزادگان، روحانیون، نظامیان و... لباس‌های مخصوص به خود می‌پوشیدند.

این عکس‌ها چند نمونه لباس را در دوران‌های مختلف تاریخی نشان می‌دهد. برخی از جلوه‌های لباس‌ها طی زمان همچنان ثابت مانده، و برخی از آنها تغییراتی کرده‌اند.

برای مثال اگر در تصاویر دوره‌های مختلف تاریخی دقت کنیم، می‌بینیم که مردان همواره سرپوش داشته‌اند و این سرپوش تاج، انواع کلاه، عمامه، دستار و مانند آن بوده است.

فعالیت ۴

کاربرگه‌ی شماره‌ی ۱۹ «بررسی لباس‌های تاریخی» را در منزل انجام دهید.